

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

904

Vragen van het lid **Ceder** (ChristenUnie) aan de Minister van Buitenlandse Zaken over *de vervolging van een christelijke vrouw in Nigeria wegens vermeende godslastering en de brute moord op een christelijke studente door een groep islamitische medestudenten* (ingezonden 1 december 2023).

Antwoord van Minister **Bruins Slot** (Buitenlandse Zaken) (ontvangen 30 januari 2024).

Vraag 1

Kunt u ons informeren over de stand van zaken in de vervolging van Rhoda Jatua, die gevangen zit omdat ze haar afschuw had uitgesproken over de moord op de christelijke studente Deborah Yakubu in mei 2022 in de Nigeriaanse deelstaat Sokoto?¹

Antwoord 1

Rhoda Jatua is op 8 december jl. op borgtocht vrijgelaten. Ze zat in gevangenschap sinds mei 2022. De rechtszaak tegen haar, aangespannen door de Nigeriaanse deelstaat Bauchi, loopt nog. Voor haar borgtocht hebben verscheidene organisaties, waaronder de Christian Association Nigeria en de Nigeria Inter-Religious Council, met wie de Nederlandse ambassade nauwe banden onderhoudt, zich ingespannen.

Vraag 2

Wat is exact de beschuldiging tegen Rhoda Jatua en op grond van welke feiten is die beschuldiging gedaan? Klopt het dat zij het risico loopt op de doodstraf?

Antwoord 2

Rhoda Jatua is gearresteerd nadat zij een video deelde in een WhatsApp group waarin de moord van Deborah Yakubu werd veroordeeld. Zij is aangeklaagd voor 1) het aanzetten tot schending van de openbare orde 2) beledigen van / aanzetten tot minachting van religie, 3) cyber stalken. Volgens partners van de Nederlandse ambassade in Abuja zijn deze beschuldigingen gebaseerd op het delen van de video. Indien zij schuldig wordt geacht kan zij veroordeeld worden tot de doodstraf.

¹ OpenDoors, 28 november 2023, «Nigeriaanse moeder riskeert doodstraf» (<https://www.opendoors.nl/nieuws/geen-vrijlating-voor-nigeriaanse-moeder/>)

Vraag 3

Wordt in Nigeria de doodstraf geëist en voltrokken in godslasteringszaken?

Antwoord 3

De doodstraf wordt geëist in Nigeria, ook voor gevallen van godslastering. De doodstraf is echter niet voltrokken op burgers sinds 2016.

Vraag 4

Heeft Nederland, in het kader van de inspanningen voor de afschaffing van de doodstraf in het algemeen en in blasfemiezaken in het bijzonder, Nigeria aangesproken? Bent u bereid bilateraal of in multilateraal verband Nigeria aan te spreken op de vervolging van Rhoda Jatau? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 4

Nederland spreekt Nigeria regelmatig, in zowel bilateraal als multilateraal verband o.a. tijdens de EU-Nigeria mensenrechtendialoog, aan over het belang van het beschermen van mensenrechten, waaronder vrijheid van religie en geloofsovertuiging, het tegengaan van straffeloosheid en de afschaffing van de doodstraf. o.a. tijdens de EU-Nigeria mensenrechtendialoog.

Vraag 5

Klopt het dat de deelnemers aan de lynchpartij op Deborah Yakubu niet zijn vervolgd wegens moord en ook verder straffeloos zijn gebleven? Zo ja, bent u bereid de Nigeriaanse autoriteiten hierop aan te spreken?

Antwoord 5

Er zijn twee verdachten gearresteerd naar aanleiding van de dood van Deborah Yakubu in mei 2022. In januari 2023 zijn de verdachten vrijgesproken omdat de politie in de deelstaat Sokoto herhaaldelijk niet bij de zittingen verscheen. De politie in deelstaat Sokoto zou sindsdien de verdachten wederom aan het opsporen zijn. Volgens het maatschappelijk middenveld zou er een gebrek aan bewijs en data zijn wat het identificeren van verdachten bemoeilijkt. Nederland treedt niet in de rechtsgang in een ander land.

Vraag 6

Klopt het dat er in het algemeen een praktijk is van straffeloosheid als het gaat om moordzaken met vermeende blasfemie als rechtvaardiging? Ziet u een rol voor de Nederlandse speciaal gezant voor vrijheid van godsdienst en levensovertuiging om dit probleem aan te kaarten bij de Nigeriaanse autoriteiten? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 6

Vrijheid van religie en geloofsovertuiging is een van de prioriteiten van het Nederlandse mensenrechtenbeleid, zo ook voor het werk van de Nederlandse ambassade in Abuja. Zo steunt Nederland financieel lokale organisaties die zich inzetten voor vrijheid van religie en geloofsovertuiging. De Nederlandse ambassade onderhoudt een breed netwerk met religieuze actoren en andere belangrijke spelers uit het maatschappelijk middenveld. In multinationaal verband kaart de Nederlandse Speciale Gezant voor Religie en Levensovertuiging de zorgen aan in de intergouvernementele Freedom of Religion or Belief (FoRB)-fora waar Nederland lid van is, zoals de International Religious Freedom or Belief Alliance en de International Contact Group on FoRB.

Vraag 7

Kan de lynchpartij op Deborah Yakubu worden beschouwd als een misdrijf tegen de menselijkheid? Zo nee, waarom niet? Zo ja, wat kan Nederland doen om straffeloosheid van dergelijke misdaden tegen te gaan?

Antwoord 7

Justitie in Nigeria is hier in eerste instantie toe verplicht, op basis van de mensenrechtenverdragen waar Nigeria partij bij is. Als de lynchpartij van een dergelijke omvang is dat er sprake is van een misdrijf tegen de menselijkheid of indien deze plaatsvond in connectie met het gewapend conflict dat in Nigeria woedt, dan is in beginsel ook het Internationaal Strafhof bevoegd – zij het dat zij enkel in actie kunnen komen indien Nigeria «unwilling or unable»

is om zelf een onderzoek uit te voeren en vervolging in te stellen. Voor wat NL doet verwijst ik naar antwoord op vraag 4 en 6.